

APSTIPRINU

SIA "Bulduru Dārzkopības vidusskola"
Valdes loceklis
..... Rafaels Joffe

2017. gada .....

Darba aizsardzības instrukcija darbam ar traktortehniku Nr.14

I. VISPĀRĒJĀS PRASĪBAS

1. Darbā izmantot traktorū atļauts personām:

ne jaunākām par 18 gadiem, kurām ir atbilstošas kategorijas vadītāja apliecība;
kuras ir instruētas darba aizsardzībā un ugunsdrošībā;
kuru veselības stāvoklis ir pārbaudīts un atbilst profesijas prasībām;
kuras ir apmācītas (instruētas) pirmās palīdzības sniegšanā.

2. Bīstamie un kaitīgie darba vides faktori:

2.1. *Fizikālie darba vides faktori* (apgaisojums, elektriskā strāva, darbs pazeminātā temperatūrā, darbs paaugstinātā temperatūrā, troksnis, vibrācija, u.c.);

2.2. *Psihoemocionālie darba vides faktori* (darba laiks, monotons darbs, saspīlētas attiecības ar vadību, kolēģiem, vardarbība u.c.);

2.3. *Traumatisma darba vides faktori* (darba aprīkojums, rokas darbarīki, darbs, kas saistīts ar pacelšanos augstumā, pakļupšanas, pakrišanas iespēja, mikrotraumas, priekšmetu uzkrāšana u.c.);

2.4. *Putekļi* (augu putekļi, zemes putekļi u.c.);

2.5. *Bioloģiskie darba vides faktori* (ērču pārnēsātas slimības, ērcu encefalīts, insektu kodumi, insektu pārnēsātas slimības, dzīvnieku uzbrukumi, suņu kodumi, trakumsērga,

2.6. *Ergonomiskie darba vides faktori* (smags darbs (smagu priekšmetu celšana, nešana u.c.), bieža, periodiska, atkārtota noliekšanās, darba pozas, statiskas pozas ilgāk par 50% no darba laika, darbs, kas saistīts ar intensīvu lokālu muskuļu sasprindzinājumu u.c.);

2.7. *Ķīmiskie darba vides faktori* (augu aizsardzības līdzekļi u.c.)

3. Kolektīvie un individuālie aizsardzības līdzekļi:

piemērots apģērbs, apavi, palīgierīču izmantošana veicot kraušanas vai remontdarbus;

darba un atpūtas režīma ievērošana.

4. Prasības ugunsdrošībai:

smēķējot braukšanas laikā, nemit izsmēķus ārā pa logu; smēķēt vai lietot atklātu uguni dzinēja barošanas sistēmas tiešā tuvumā (karburatora, degvielas tvertnes tuvumā, kā arī izdarot apkopes akumulatoriem).

aizliegts glabāt un pārvadāt traktora, buldozera, ekskavatora, grērdera salonā viegli uzliesmojošus un viegli gaistošus materiālus, vai eļļainus slaukamos materiālus.

degvielu iepildīt tikai pie izslēgta dzinēja.

nepieļaut nefīrumu, sajauktu ar eļļu vai degvielu uzkrāšanos uz dzinēja, kartera, trokšņu slāpētāja, izpūtēja.

5. Ja darba laikā konstatēti traktora, bojājumi:

novietot traktoru vai citu pašgājēj transportu ceļa vai brauktuves malā un izlikt avārijas zīmi, veikt nepieciešamos remontdarbus;

ja saviem spēkiem nav iespējams bojājumus novērst, izsaukt tehnisko palīdzību vai griezties tuvākajā servisā un ziņot par to darba devējam; darbu uzsākt tikai pēc bojājumu novēršanas.

6. Darba higiēnas prasības:

ievērot personiskās higiēnas prasības;

mazgāt rokas pirms ēšanas un darbu beidzot;

strādāt darba cimdos, ja tas nepieciešams.

Saskaņā ar Darba aizsardzības likumu, par šīs instrukcijas neievērošanu, darba devējs var piemērot nodarbinātajiem disciplinārsodus par darba aizsardzības normatīvo aktu un citu darba aizsardzības noteikumu pārkāpumiem, kā arī darba devēja prasību neizpildi darba aizsardzības jautājumos.

II. DARBA AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS, DARBU UZSĀKOT

1. Traktora vadītājs ir atbildīgs par drošības prasību ievērošanu pret personām, kas atrodas traktorā.
2. Pārbaudīt un pārliecināties par traktora tehnisko stāvokli.
3. Pārbaudīt vai ir nepieciešamie instrumenti, ugunsdzēsamais aparāts, aptieciņa, avārijas apstāšanās zīme.
4. Pārbaudīt vai ir visi nepieciešamie dokumenti - autovadītāja apliecība, transportlīdzekļu tehniskās pases, kravas pavaddokumenti un citi.
5. Pie katra traktora jābūt drošai dzinēja palaišanas iekārtai, instrumentu komplektam.
6. Aizliegts uzsākt darbu, doties ceļā, ja ir slikta pašsajūta, nogurums vai arī ja automašīna nav tehniskā kārtībā, nepārbaudīta, bez numura zīmēm, ziņot par to darba devējam.
7. Aizliegts braukt alkoholisku, toksisku vai narkotisku vielu reibumā.
8. Uzvilkt piemērotu apģērbu un apavus. Aizpogāt un sakārtot apģērbu tā, lai tam nebūtu plīvojoši gali.
9. Neglabāt kabatās plīstošus un asus priekšmetus.

III. DARBA AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS DARBA LAIKĀ

1. Veikt tikai to darbu, kurš jums uzdots un ietilpst Jūsu pienākumos.
2. Braucot ievērot Ceļu satiksmes noteikumus un Ceļu policijas darbinieku prasības.
3. Iedarbinot dzinēju, jāpārbauda un jāievēro vai ātruma svira atrodas neitrālā stāvoklī.
4. Ne retāk kā reizi piecās dienās jāapskata kravas ceļamo mašīnu, ekskavatoru, buldozeru, troses un ķēdes.
5. Kustība uzsākama pēc pārliecināšanās par drošību. Ja darba /bīstamajā/ zonā atrodas cilvēki- ievērojama sevišķa piesardzība. Kustībai jābūt vienmērīgai- bez straujiem izrāvieniem, pagriezieniem, bremzēšanas.
6. Darbiniekam, traktoram un citām pašgājēju mašīnām atrodies darbā un kustībā, aizliegts uzlēkt un nolēkt no mašīnām, pieļaut citu personu sēdēšanu uz spārniem, stāvēšanu uz kāpšļiem, braukšanu uz platformām un piekabēs.
7. Transporta vadītājam aizliegts izdarīt straujus pagriezienus nogāzēs.
8. Kustības slīpumos virs 8°- nav atļauta;
9. Braukšanas laikā jābūt uzmanīgam, koncentrētam un nenovērst uzmanību uz blakus lietām un sarunām.
10. Sekot transporta līdzekļa kontrolaparātūras rādījumiem, tehniskajam stāvoklim visa ceļa laikā.
11. Nepieciešamos remontdarbus ceļa laikā veikt stāvlaukumos, bet ja stāvlaukumu tuvumā nav, tad traktoru censties uz ceļa novietot tā, lai strādājot nebūtu jāatrodas uz ceļa braucamās daļas.
12. Aizliegts līst zem traktora, remontēt, novērst kļūmes, ja dzinējs nav apstādināts, kā arī atvērt radiatora lūku bez cimdiem, ja ūdens nav radiatorā nav atvēsināts.

13. Mainot riepas nodrošināt traktoru, piekabi pret izkustēšanos ar stāvbremzes un paliktņu palīdzību.
14. Traktora savienošana ar piekabi vai citu agregātu izdarāma automātiski, vai ar aprēķinu, lai strādnieks, kurš piedalās savienošanas procesā, atrastos drošā zonā, tas ir- aiz piekabes vai agregāta robežkontūrām. Savienošana jāizdara tikai pēc traktora apstādināšanas.
15. Aizliegts pārvadāt salonā vairāk cilvēku nekā tas ir atļauts traktora lietošanas tehniskajos noteikumos.
16. Vadot mehānisko transportu aizliegts runāt pa mobilo telefonu, ja netiek lietota "brīvo roku sistēma".
17. Pārvietojoties vairākiem traktoriem vai citām pašgājēju mašīnām kolonā, atstatumam starp tiem jābūt ne mazāk kā 30 m, bet braucot no kalna, ne mazāk kā 50 m.
18. Veicot iekraušanas izkraušanas darbus, nelaidiet darbu veikšanas zonā nepiederošas personas.
19. Aizliegts strādāt pie elektrolīnijām tuvāk par 30 metriem bez specatļaujas. Atļauju izdod uzņēmuma galvenais enerģētiķis. Atļaujā ir norādīts pieļaujamais attālums pie dotās elektrolīnijas, vadoties no tās jaudas. Darbus veikt atbildīgās personas uzraudzībā.
20. Apstāties atpūtai vai ēšanai tikai stāvlaukumos.
21. Aizliegts nodot traktoru vadīšanu citām personām (izņemot ceļazīmē norādītās).
22. Aizliegts gulēt salonā, ja darbojas dzinējs.
23. Degvielu uzpildīt tikai degvielas uzpildes stacijās.
24. Apstādinot un izslēdzot traktortehniku- jālieto stāvbremzes. Ja iespējama traktortehnikas patvaļīga kustība /slīpums u.c./- lietojami papilddrošības līdzekļi (ķīļi, riteņu paliktņi u.c.).
25. Traktortehnikas mazgāšana, tehniskā apkope u.c. veicami šim nolūkam paredzētās un attiecīgi aprīkotās vietās.
26. Lietū, sniegā un apledojuma apstākļos esiet piesardzīgs iekāpjot traktortehnikā un izkāpjot no tās. Savlaicīgi notīriet sniegu, ledu un dubļus no pakāpieniem.

IV. DARBA AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS ĀRKĀRTĒJĀS SITUĀCIJĀS

1. Ja noticis nelaimes gadījums darbā, nekavējoties jāsniedz cietušajam pirmā palīdzība, (zvanīt 03 vai 112), jāizsauc ātrā medicīniskā palīdzība un jāpaziņo darba devējam.
2. Jāpārtrauc darbs un notikuma vieta jāatstāj neskarta.
3. Elektriskās strāvas trieciena gadījumā cietušais jāatbrīvo no strāvas iedarbības (atslēdzot strāvu vai pielietojot strāvu nevadošus materiālus pārvietojot cietušo drošā vietā).
4. Ugunsgrēka gadījumā izsaukt ugunsdzēsējus (zvanīt 112), paziņot darba devējam un palīdzēt ugunsgrēka likvidēšanā savas kompetences ietvaros.
5. Ja ir noticis ceļu satiksmes negadījums, nekavējoties apstāties, ieslēgt gaismas signalizāciju, izlikt avārijas zīmi un tālāk rīkoties atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu prasībām par rīcību pēc ceļu satiksmes negadījuma.

V. DARBA AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS, DARBU BEIDZOT

1. Novietot traktorū paredzētajā vietā.
2. Aizliegts atstāt paceltu tehnikas kausu vai lāpstu.
3. Veikt traktora apskati, par konstatētajiem bojājumiem ziņot tiešajam darba vadītājam.
4. Pārlicināties vai traktors vai cita tehnika ir aizslēgta un ir izslēgtas visas elektroietaisēs, kā arī nodrošināts pret izkustēšanos.
5. Veikt visas darbības pret patvarīgu traktorū vai citu mehānismu aizdzīšanu.

Sastādīja:	Paraksts:	Datums:
SIA „Media Control” darba aizsardzības speciālists Anita Garkalne		03.08.2017.
Darba aizsardzības instrukcija ir pārskatīta:	Paraksts:	Datums: